

Souhrnná teritoriální informace Alžírsko

Zpracováno a aktualizováno zastupitelským úřadem ČR v Alžíru (Alžírsko) ke dni 14. 5.
2020 16:14

Seznam kapitol souhrnné teritoriální informace:

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled (s.2)
2. Zahraniční obchod a investice (s.10)
3. Vztahy země s EU (s.16)
4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR (s.17)
5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu (s.27)
6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu (s.28)
7. Kontakty (s.40)

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled

Alžírsko (arabsky الجزائر), Alžírská demokratická a lidová republika) je stát na severu Afriky a na pobřeží Středozemního moře. S rozlohou 2 381 741 km² je největší zemí v Africe a desátou největší na světě. Země je prezidentskou republikou s 48 provinciemi. Od roku 1999 byl prezidentem Abdelazíz Buteflika, který na svůj post rezignoval v dubnu 2019. Aktuálně (ke květnu 2019) v zemi vládne prozatímní úřednická vláda a z pozice prezidenta ad interim Abdelkader Bensalah. Hlavním a největším městem je Alžír.

Administrativní členění

Alžírsko má 48 provincií, tzv. vilájetů, 553 okresů (dairas) a 1 541 obcí (baladiyah). Původní administrativní rozdělení Alžířanů převzali v roce 1962 po francouzské správě, kdy 15 původních departamentů bylo přejmenováno na vilájety. Později byl jejich počet rozšířen na 31 a v roce 1983 bylo vytvořeno 17 dalších. Každý vilájet, okres a obec je pojmenován po svém sídle, které je obvykle i největším městem. Právě tak získalo Alžírsko i název po Alžíru. Rozlohou je největší vilájet Tamanrasset (556 200 km²) v jižní části země a nejvíce obyvatel žije ve vilájetu Alžír (přes 2 947 000).

Adrar	Béchar	Chlef	Ghardaia	Mouskar	Oran	Sidi Bel Abbes	Tindouf
Ain Defla	Biskra	Constantine	Guelma	Medea	Ouarghla	Skikda	Tipasa
Ain Temouchent	Blida	Djelfa	Illizi	Mila	Ouem El Bouaghdi	Souk Ahras	Béjaia
Alger	Borj Bou Arredj	El Bayadh	Jijel	Mostaganem	Relizane	Tamanrasset	Tissemsilt
Annaba	Bouira	El Oued	Khenchela	MSila	Saida	Tébessa	Tizi Ouzu
Batna	Boumerdes	El Tarf	Laghouat	Naama	Sétif	Tiaret	Tlemcen

Ekonomický přehled

Páteří alžírského hospodářství je ropa, zemní plyn, fosfáty, polymetalické rudy, rtuť a wolfram. Dalšími důležitými odvětvími jsou zpracování železa a oceli, energetický průmysl. Alžírsko disponuje třetími největšími ložisky břidlicové ropy a plnu na světě. Čtvrtina lidí se pohybuje v zemědělství, které ale tvoří jen 13 % HDP - je třeba mít na paměti, že 4/5 rozlohy země jsou pokryty pouští a orná půda se vyskytuje prakticky jen v pobřežní části. Alžírský trh v mnoha ohledech není saturován a nabízí mnoho příležitostí pro investice a dodávky zboží a služeb (viz. Mapa oborových příležitostí). Alžírskou měnou je alžírský dinár - měna s omezenou směnitelností, která je uměle nadhodnocována, paralelně tak vzkvétá černý trh nabízející neoficiální kurz s výraznou odchylkou od oficiálního kurzu stanoveného BNA.

Při návštěvě ruského prezidenta Vladimíra Putina v roce 2006 bylo Alžířsku ze strany Ruska odpuštěno 4,74 miliard dolarů výměnou za nákup bojových letadel, vzdušných obranných systémů a jiných zbraní v ceně 7,5 miliard dolarů od společnosti Rosoboronexport. Ruská strana tak dodává odhadem 70 % veškerého zbrojního vybavení. Armádní rozpočet je totiž nejvyšší v Africe a připadá na něj celá čtvrtina státního rozpočtu. V roce 2011 bylo v Alžíru dáno do provozu druhé metro na africkém kontinentu, pro které se plánuje rozšíření a modernizace platebního systému. Neustále dochází k rozšiřování železničních tratí, plynovodů a podobně. Alžírsko nabízí příležitosti především objemných státních zakázek na

výstavbu, modernizaci či opravy infrastruktury a veřejných zařízení.

Alžírsko v roce 2019

	Konkurenceschopnost WEF	Exportní riziko	Doing Business Index
pořadí	86/137	4/7	157/190

Podkapitoly:

- 1.1. [Oficiální název státu, složení vlády](#)
- 1.2. [Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení \(vč. národnosti, náboženských skupin\)](#)
- 1.3. [Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let \(nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti\). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.](#)
- 1.4. [Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let](#)
- 1.5. [Platební bilance \(běžný, kapitálový, finanční účet\), devizové rezervy \(za posledních 5 let\), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba](#)
- 1.6. [Bankovní systém \(hlavní banky a pojišťovny\)](#)
- 1.7. [Daňový systém](#)

1.1 Oficiální název státu, složení vlády

- Alžírská demokratická a lidová republika
- francouzsky: République algérienne démocratique et populaire

Složení vlády se uvádí na internetových stránkách úřadu předsedy vlády www.cg.gov.dz v sekci *Gouvernement*.

1.2 Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)

- Počet obyvatel: 42,6 mil.
- Průměrný roční přírůstek obyvatelstva za posledních 5 let: 2,1 %

S počtem obyvatel kolem 42,6 milionů je Alžírsko 34. nejlidnatější zemí světa. Zároveň jde o rozlohou o 10. největší zemi světa a největší zemi na africkém kontinentu. Alžírsko se také vyznačuje nízkou hustotou zalidnění - přibližně kolem 15,9/km². V hlavním městě Alžíru žije 3,7 milionů obyvatel, zatímco v jeho širší metropolitní části až 5,5 milionů – jde tak o nejhustěji osídlené místo v zemi.

V minulosti zemi ovládaly arabsko-berberské kmeny, jejichž převážná většina se zdržovala v severní pobřežní oblasti a v oázách v poušti. Dodnes lze v zemi nalézt až 1,5 milionů kočovníků a polokočovníků. Pro Alžírsko je typická mladá společnost, kde 1 člověk ze 4 nedosáhl věku 15 let. Typickým rysem je také nerovnost pohlaví ve prospěch žen v některých profesích (př. 70 % právníků a 60 % univerzitních studentů jsou ženy.).

V Alžírsku žije 96 000 utečenců a žadatelů o azyl, z nichž naprostá většina jsou migranti ze Západní Sahary. Mimo ně se v zemi zdržuje také na 35 000 čínských dělníků a 165 000 utečenců ze Západní Sahary žijí v utečeneckých táborech při

marocké hranici. Významný podíl na etnicky rozmanité demografii má 600 000 až 2 miliony alžírských Turků, přímých potomků janičářů, známých jako kouloughi.

Největší diaspora Alžířanů žije ve Francii a čítá kolem téměř 2 milionů Alžířanů. Odhaduje se, že kolem 11 milionů Alžířanů je gramotných ve francouzském jazyce, a Alžírsko tak platí za druhou největší frankofonní zemi světa.

Demografické složení:

- 50,6 % muži
- 49,4 % ženy

Věkové složení:

- 28,4 % do 14 let věku
- 63,1 % ve věku 15–59 let
- 8,5 % ve věku 60 a více let

Národnostní složení:

- 70–75 % Arabové
- 20–25 % Berbeři
- 5–10 % Beduíni a ostatní

Náboženské složení:

- 99,0 % muslimové (sunnité)
- 1,0 % křesťané, židé a ostatní

1.3 Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.

	2015	2016	2017	2018	2019
HDP/obyv. v USD	4 404	4 129	4 225	4 044	4 081
Roční růst HDP v %	3,7	3,2	1,3	1,4	1
Míra inflace v %	4,8	6,4	5,6	4,3	2
Míra nezaměstnanosti v %	11,2	10,5	11,7	11,7	11,4

Základem ekonomiky je stále ropa a zemní plyn (Alžírsko má 10. největší zásoby zemního plynu, 3. největší zásoby břidlicového plynu, a je 6. světovým vývozcem plynu), které tvoří 30 % HDP, a kolem 60 % rozpočtových příjmů, následně 95 % zisku z vývozu. Vzhledem k poklesu cen ropy se alžírská vláda dlouhodobě snaží o podporu diverzifikace ekonomiky. Několikaměsíční zákaz dovozu a navýšení cel předvedly své limity. Za dobu zákazu dovozu celkem přes 800 položek tak Alžírsko ušetřilo skromných 489 milionů USD. Dovoze je ale stále nepřímě bráněno skrze pravidlo „domiciliation bancaire“, kdy importér žádá několikrát povolení k dovozu, jeho finanční prostředky jsou nadměrně dlouho blokovány a do procesu zasahuje vzdor dobrým zvykům nad rámec své působnosti ABEF (Association professionnelle des banques et

des établissements financiers). V teritoriu se i po odstoupení dlouholetého prezidenta Abdulazíze Boutefliky, a prozatím nejasné politické situaci (ke květnu 2020) očekává pokračování dosavadní hospodářské politiky vyznačující se udržováním rozsáhlého sektoru státních podniků, omezením směnitelnosti měny, opatrným jednáním o vstupu do WTO a snahou o regulaci dovozu za účelem ochrany domácí výroby a devizových rezerv po větším poklesu cen vyvážené ropy. Alžírská vláda takto poprvé (ke květnu 2020) po mnoha nabídkách připouští možnost sanování rozpočtu s pomocí zahraničních půjček u mezinárodních multilaterálních organizací.

1.4 Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let

Údaje v mld. DZD	2015	2016	2017	2018	2019
Příjmy	4 552,5	5 011,6	5 635,5	3 114	6 240
Výdaje	7 656,3	7 297,5	6 883,1	6 556	7 773
Saldo	- 3 103,8	- 2 285,9	- 1 247,6	- 1095,19	- 1 533
Mimorozpočtové příjmy	2 886,5	1 387,9			
Celkové saldo	- 217,3	- 898,0		- 1095,19	- 2 436

Rozpočtový zákon pro rok 2020 (LF2020) byl schválen vládou 25. září 2019. Oproti loňskému roku se počítá s **výrazným poklesem výdajů na sociální zabezpečení a investiční výdaje o 20,1 %**, taktéž s poklesem kvazimandatorních výdajů avšak o pouhých 1,2 %. **V příjmové části dochází k poklesu příjmů z olejářského průmyslu o 4,1 %** (vzhledem k poklesu obratu v olejářském průmyslu o téměř 19 %). **Schodkový rozpočet se ustálil na -7,2 % HDP**. Dle slov premiéra N. Bedouiho bylo cílem zákona dosáhnout růstu ekonomiky na úrovni 1,8 % a **i nadále zachovat sociální charakter státu** (odtud pouze mírné snížení výdajů na platy státních zaměstnanců), v jehož zájmu jsou prioritně vzdělávání a zdravotnictví. V průběhu roku 2020 LF2020 dozná změn, respektive dodatků, v kontextu probíhající dvojí krize - šíření pandemie COVID-19 a historicky bezprecedentnímu propadu cen ropy.

Rozpočtový zákon rovněž připouští **možnost externího financování strukturálních projektů u multilaterálních finančních organizací**, jejichž je Alžírsko členem, tj. Africké rozvojové banky a Islámské rozvojové banky. Na rozdíl od sousedních zemí se této možnosti alžírská vláda dlouhodobě bránila, nicméně tenčící se zásoby zahraničních devíz, které se dlouhodobě pohybují pod hranicí 80 miliard USD, nutí Alžírsko i k tomuto opatření. Alžírský ministr finance Loukal ale zatím finální rozhodnutí o realizaci externích půjček odkládá na rok 2021. Předcházet mu zcela určitě bude i odpovídající právní ustanovení. Tento krok je hlasitě podporován ze strany nezávislých odborníků. Z druhé strany dosavadní existence opatření expanzivní monetární politiky, které povoluje tisk alžírských dinárů až do roku 2022, se u odborníků s pochopením nesetkává. Dosud emitovaná částka (6 556 mld DZD) byla plně využita do konce roku 2019.

Nové instituce

Pod dohledem alžírského ministerstva financí byla zřízena **mezirezortní skupina složená z ministerstva spravedlnosti, ministerstva vnitra a ministerstva bydlení a turismu**. Jejím hlavním cílem bude konkretizace mechanismů, které zajistí správný a včasný výběr příjmů do státní kasy, tj. Implementace rozpočtového zákona.

Byla také zřízena pozice **Komisaře pro obnovitelné energie a energetickou účinnost**, jenž je pověřen zavedením národní strategie využívání alternativních zdrojů energie, jejím monitoringem a evaluací. Pro výkon funkce bude komisaři přidělen poradní sbor složený z vědců, odborníků, ale i zástupců občanské společnosti a zástupců soukromého sektoru, kteří se dlouhodobě věnují enviromentálním otázkám.

1.5 Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba

Údaje v mld. USD	2015	2016	2017	2018	2019
Saldo běžného účtu	- 27,3	- 26,2	- 21,9	-26,9	- 27,7
Saldo kapitálového účtu	- 0,2	0,2		- 16,9	
Platební bilance	- 27,5	- 26,0	- 21,8	- 17	- 25
Devizové rezervy	143,0	113,0	97,3	88,6	62

Výše veřejného dluhu je kolem téměř 40 % hodnoty HDP. Prohloubení zahraničního dluhu je téměř jisté (méně pozitivní předpovědi uvádí i více než 60 %), protože není zcela evidentní, jak Alžírsko zafinancuje mnohamiliardové investice do infrastruktury a energetiky bez zahraničních investic a nástroje PPP. Na základě zkušeností ze 70. a 80. let.

Cena barelu a devizové rezervy

Podle analytiků ceny ropy ještě několik měsíců zůstanou relativně nízké vzhledem k přebytku nabídky a relativně nízké poptávce. Státní rozpočet počítá s konzervativní cenou 50 \$ za barel, která nechává veřejným financím rezervu. Rozpočet je ovšem nevyrovnaný a bude vyžadovat měnové financování. Aby rozpočet došel kýženého bodu zlomu, a příjmy a výdaje tak byly v rovnováze, cena ropy by musela dosáhnout přes 100 \$ za barel. Rovnováha běžného účtu platební bilance je zase ohrožena v případě, že cena ropy oněch 80 \$ za barel přesáhne. Následkem toho se tenčí devizové rezervy, a snižuje se tím cena alžírského dináru, což vede rozevírání nůžek mezi oficiálním kurzem a kurzem na černém trhu.

V důsledku toho by pak mohla posílit černá ekonomika, případně by došlo k dolarizaci ekonomiky, kdy ekonomické subjekty v zemi již nedůvěřují místní měně a všechny transakce provádí přímo v devizách. I podle nezávislých expertů je alžírský dinár přeceňován, jeho devalvace pak logicky povede ke zvýšení inflace, proto by úpravy měly probíhat postupně, aby byla zachována vnitrostátní produkce.

Devizové rezervy za poslední 4 roky významně poklesly ze 194 miliard dolarů (2014) na pouhých 88 miliard dolarů v červnu 2018. V roce 2019 se devizové rezervy odhadují na méně než 62 miliard USD s průběžným poklesem v nadcházejících letech.

1.6 Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)

Bankovní systém tvoří centrální banka Banque d'Algérie řízená měnovou a úvěrovou radou (Conseil de la Monnaie et du Crédit) jmenovanou prezidentem republiky, 20 komerčních bank, 10 specializovaných finančních institucí a 5 kontaktních kanceláří zahraničních bank.

Hlavní alžírské státní komerční banky představuje **Banque Extérieure d'Algérie** a **Banque Nationale d'Algérie**. Hlavními zahraničními komerčními bankami v Alžírsku jsou **Société Générale Algérie** a **BNP Paribas El Djazaïr**. Přehled bank je uveden na internetových stránkách centrální banky www.bank-of-algeria.dz.

Hlavními pojišťovnami jsou **Société Nationale d'Assurance**, **Compagnie Algérienne des Assurances**, **Compagnie Algérienne d'Assurance et de Réassurance** a **Compagnie Internationale d'Assurance et de Reassurance**. Přehled pojišťoven je uveden na internetových stránkách oborového orgánu www.cna.dz **Conseil National des Assurances**.

Alžírská centrální banka vůči dovozcům uplatňuje princip zvaný **domiciliation** - detailní prověřování solvability dovozce, jeho vazby na jeho alžírské klienty apod. Celý proces trvá přibližně 3 měsíce a v širším smyslu jde o prevenci před devizovými úniky z Alžírska, kdy v minulosti řada místních obchodníků masivně vyváděla svůj kapitál, což je jeden z faktorů, který zemi přivedl do ekonomické krize.

Během politicky nestabilního roku 2019 docházelo k častým problémům s proplacením úvěrů a uskutečňováním mezinárodních transakcí na straně alžírských bank, čímž je porušován mezinárodní bankovní systém. **Pro bližší informace a aktuální vývoj kontaktujte obchodní úsek Velvyslanectví ČR v Alžíru.**

Reforma správy bankovního sektoru

V rámci přípravy rozpočtového zákona pro rok 2020 se vláda pochopitelně nemohla nezastavit nad otázkou reform

zkomírajícího bankovního systému, které je často a odůvodněně médií propírané téma. Reforma správy alžírských státních bank předpokládá profesionalizaci Správní rady státních bank. Do té přibude nezávislý expert vybraný na základě objektivních kvalifikačních kritérií a znalosti finančního prostředí. Výběrová řízení budou uveřejněna začátkem roku 2020. Nezávislý člen správní rady má dle návrhu zlepšit interní kontrolu, zajistit principy transparentnosti, lépe definovat role v bankovní instituci, ale především přimět ředitele bank k iniciativě a podnikavosti (a té po masivním honu na čarodejnice již opravdu mnoho nezbývá).

Také se navrhuje rozdělení rolí Správní rady a Generálního ředitele (CEO), který bude zodpovědný jen za operativní management banky. V neposlední řadě se navrhuje také zavedení systému kontroly veřejných finance s důrazem na transparentnost. Všechna opatření jsou navrhována v souladu se strategickou reformou bankovního sektoru jako celku, která rozhodně neopomine nutnost digitalizace, a i tak často zmiňované rozšíření nabídky půjček a dalších finančních produktů. V tomto kontextu budou od nyní probíhat častější konzultace mezi ministerstvem financí, Centrální bankou Alžírsko a Asociací bank a finančních institucí (ABEF), které jsou pověřeny úkolem zpracovat detailní plan realizace reforem.

1.7 Daňový systém

Daňový systém stanoví daně pro fyzické i právnické osoby. Hlavní daní pro fyzické osoby je daň z příjmu, která je progresivní podle jednotlivých pásem ročního příjmu následovně:

Pásmo v DZD	Daňová sazba v tisících DZD
100 - 300 mil	100
300 - 500 mil	250
500 - 700	350
700 mil a více	500

Daň ze zisku 19 % u výroby, 23 % ve stavebnictví a cestovním ruchu a 26 % u ostatních činností. Pro roční obrat do 30 mil. DZD je místo toho možnost paušální daně z obratu ve výši 7 % u výroby a 12 % u ostatních činností. Srážkové daně z dividend a podobných příjmů mají sazby od 10 do 50 %.

Základní sazba daně z přidané hodnoty je 19 %, pro některé položky snižená na 9 % a řada položek a činností je od této daně osvobozena. Na některé výrobky jsou stanoveny spotřební daně, například na motorová vozidla (30 % - 60 %, dále roční daň za provozování osobního vozu ve výši 1500 DZD, jiných typů vozů pak ve výši 3 000 DZD, provozování vozu nerezidenty pak ve výši 6 000 DZD), pohonné hmoty, tabák (17 DZD / balení), alkohol a některé lahůdky. Četné daňové zatížení je spjato i s ochranou životního prostředí, z toho důvodu byla zavedena daň za průmyslový odpad ze zdravotnických zařízení (60 000 DZD / tuna, z toho 50 % jde přímo na vrub státního rozpočtu) Podrobný přehled všech daní je uveden na internetových stránkách daňové správy www.mfdgi.gov.dz

Kromě toho na sociální zabezpečení zaměstnanců odvádějí zaměstnavatelé příspěvek odpovídající 26 % jejich hrubé mzdy a za zaměstnance dalších 9 % z jejich hrubého příjmu. V důsledku šíření pandemie COVID-19 a s cílem ochránit ekonomicky neslabší skupiny obyvatel byl minimální plat stanoven na 20 000 DZD, a měsíční platy do výše 30 000 DZD nepodléhají odvodům daní z příjmu.

2. Zahraniční obchod a investice

Podkapitoly:

- 2.1. Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo
- 2.2. Teritoriální struktura – postavení v (k) EU
- 2.3. Komoditní struktura
- 2.4. Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)
- 2.5. Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)
- 2.6. Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

2.1 Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo

Údaje v mld. USD	2015	2016	2017	2018	2019
Vývoz	34,7	30,0	34,8	44,4	38,2
Dovoz	51,7	60	60	60	53
Saldo	-17,0	-27,7	-22,4	- 15,7	-14,8

2.2 Teritoriální struktura – postavení v (k) EU

Struktura vývozu

Země	Podíl
Itálie	15,96
Francie	12,92
Španělsko	11,91
USA	9,76
Brazílie	5,99
Turecko	5,64
Nizozemsko	5,32
Velká Británie	4,63
Portugalsko	2,64

Belgie	2,57
Indie	2,47
Tunisko	2,16
Čína	2
Korejská republika	1,99
Kanada	1,91

Zdroj: Alžírská celní správa Struktura dovozu

Země	Podíl
EU	47,5
- Francie	10,35
- Itálie	7,91
- Španělsko	7,65
- Německo	6,88
- Polsko	1,62
Čína	16,99
USA	3,52
Turecko	5
Argentina	4,1
Brazílie	2,6
J. Korea	2,6
Indie	2,81

Saudská arábie	1,51
Rusko	1,97

2.3 Komoditní struktura

Struktura vývozu z Alžírsko do ČR

Komodita	Podíl
ropa a zemní plyn	94,54
potravinářské výrobky	1
jiné komodity	4,46
celkem	100,0

Struktura dovozu z ČR do Alžírsko

Název zboží	Stat. hodnota CZK(tis.)
Vozidla motorová traktory kola aj vozidla	629 861
Reaktory kotle přístroje nástroje mechanické	285 087
Přístr el záznamu reprodukce zvuku TV obrazu	222 490
Zbraně střelivo části součásti příslušenství	219 655
Hliník a výrobky z hliníku	116 878
Kaučuk a výrobky z něj	107 543
Přístroje optické foto kinem lékař chirurg ap	103 722
Plasty a výrobky z nich	81 893
Sklo a výrobky skleněné	80 861
Letadla kosmické lodě jejich součásti části	49 996
Železo a ocel	47 026
Výrobky ze železa nebo oceli	44 792
Výrobky různé z kovu obecných	33 444
Výrobky chemické sloučeniny kovů zemin prvků	28 319
Výrobky keramické	8 390
Výrobky chemické různé	8 212
Papír karton lepenka a výrobky	7 340
Lokomotivy vozy zařízení dopravní mechanická	6 671
Výrobky chemické organické	5 867
Výrobky farmaceutické	4 830
Mýdlo přípravky prací mazací leštící aj vosk	4 526
Výrobky různé	3 434
Textilie impregnované natřené povlečené apod	3 113

Výr mlýnské slad škroby inulin lepek pšeničný	2 769
Silice rezinoidy přípravky kosmetické toal ap	2 675
Výrobky textilní jiné oděvy obnošené hadry	2 653
Nástroje náčiní výrobky nožířské z kovu obec	2 420
Hračky hry potřeby sportovní	2 392
Hnojiva	2 336
Nábytek lůžkoviny svítidla stavby montované	1 643
Výrobky z kamene sádry cementu osinku slídy	1 520
Perly drahokamy drahé kovy výrobky bižuterie	900
Výtažky taniny barvy pigmenty laky tmely apod	704
Přípravky z obilí mouky škroby mléka pečivo	698
Pokrývky hlavy a jejich součásti	510
Měď a výrobky z mědi	460
Sůl síra zeminy a kameny sádra vápno cement	358
Výrobky kožené sedlářské řemenářské apod	285
Dřevo uhlí dřevěné výrobky dřevěné	252
Paliva oleje a výrobky látky živočišné vosk	196
Knihy noviny obrazy aj výr polygraf tištěné	191
Koberce aj krytiny podlahové textilní	138
Oděvy doplňky oděvní jiné než pletené háčkov	136
Šelak,gumy,pryskyřice aj šťávy výtažky rostl.	101
Látky albuminoidní škroby klišy enzymy	81
Oděvy doplňky oděvní pletené háčkované	64
Kovy obecné ostatní cermenty výrobky z nich	51
Nápoje tekutiny lihové ocet	12
Vata plst textilie netkané lana provazy apod	5
Deštníky slunečníky hole biče části součásti	2
Obilí	1

2.4 Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)

Alžírský stát v rámci podpory zahraničních investic nabízí zahraničním investorům průmyslové zóny k odkupu zejména na severu země (nejedná se však o zóny volného obchodu). Detailní informace poskytuje alžírská Agentura pro investice a rozvoj ANDI (www.andi.dz). Bezcelní a investiční zóny nejsou zavedeny.

Start-upy a průmyslové zóny

Všechny začínající podniky, jejichž cílem je vytvářet inovativní řešení a zlepšovat nové technologie jsou osvobozeny od daně z přidané hodnoty a daně z příjmů. Opatření má přispět k diverzifikaci národní ekonomiky a zlepšení podnikatelského prostředí v Alžírsku.

Navrhuje se rovněž zavedení 4 průmyslových zón, které poslouží jako inkubátory pro start-upy a další investiční projekty,

kteří budou moci čerpat finanční výhody a pobídky státu. Jde o následující zóny: ekonomická zóna pro rozvoj pohraniční oblasti na jihu, ekonomická zóna pro rozvoj Hit-tech technologií, ekonomická zóna pro rozvoj logistických služeb a konečně integrovaná průmyslová zóna. Rozvoji technologických parků se již od roku 2005 věnuje Národní agentura pro rozvoj a investice do technologických parků (www.natp.dz).

Alžírsko také jako jedna z mála zemí disponuje od roku 2020 ministerstvem pro start-upy. V povzbuzování podnikatelské činnosti start-upů se čím dál více angažuje rozvojová agentura ANVREDET (www.anvredet.org.dz) a Agentura na podporu zaměstnanosti mladých lidí ANSEJ (www.ansej.org.dz). Významnou měrou jim pak bude sekundovat UNDP se svým programem na podporu akcelerace podniků známým dnes již v 78 zemích pod názvem Acc Lab. O podobné inkubační a akcelerační laboratoře se v Alžírsku od loňského roku snaží řada soukromých subjektů včetně podnikatelského svazu FCE s programem Jil'FCE. Zajímavostí je, že start-up je v Alžírsku definován šířeji, a je jím v zásadě kterákoliv nově založená společnost (inovativnost či průmysl 4.0 zde nejsou podmínkou) a i ve věkovém omezení zakladatelů je definice velkorysejší a počítá s hranicí 40 let (žebříčku 30 pod 30 se tedy v Alžírsku spíše nedočkáme). Prezident Tebboune prohlásil start-upy za motor alžírské ekonomiky a jejich význam podtrhl zřízením samostatného ministerstva pro malé podniky, start-upy a znalostní ekonomiku, které aktuálně vede Yassine Djeridene společně s Národní radou pro inovace, která bude přímo spadat pod úřad prezidenta. Dalším tahounem rozvoje by pak měly být malé a střední podniky.

2.5 Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)

Výše přímých zahraničních investic zaznamenaná alžírskou agenturou na podporu investic ANDI činí od roku 2002 v průměru kolem 1 mld. USD ročně, v roce 2018 objem FDI vzrostl o 0,3 mld. USD. Mezi hlavní investory patří čínský výrobce automobilů BAIC, jihokorejský Hyundai a americký Ford, průběžně také roste vliv tureckých investorů zejména v energetice a ve výstavbě infrastruktury.

Investiční zákon 49/51, který od roku 2009 ukládal zahraničnímu investorovi povinnost větší část své joint venture přenechat alžírskému partnerovi, byl zrušen s výjimkou strategických odvětví, kterým je v případě Alžírska tradičně olejářský průmysl, bankovníctví a pojišťovnictví, a konečně i důlnictví. Zrušení zákona a následná praxe budou definovány prováděcím nařízením, které dle příslibů stávajícího ministra financí Loukala bude uveřejněno v průběhu roku 2020. Za definitivní zrušení zákona čile pléduje známý podnikatelský svaz FCE v čele s novým předsedou Samim Aglim, stejně jako řada odborníků na veřejné finance, kteří jsou si stejně jako zahraniční partneři vědomi této investiční překážky, která jednoznačně brzdí dlouhodobý udržitelný rozvoj země.

Struktura FDI je následující:

Odvětvová struktura	%
průmysl	80,5

služby	5,4
cestovní ruch	5,1
telekomunikace	4,0
stavebnictví	3,5
jiná odvětví	1,5
celkem	100,0
Teritoriální struktura	%
arabské země	45,0
státy EU	30,6
jiné evropské země	12,5
jiné země	11,9
celkem	100,0

2.6 Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

Investiční zákon 49/51, který od roku 2009 ukládal zahraničnímu investorovi povinnost větší část své joint venture přenechat alžírskému partnerovi, byl zrušen s výjimkou strategických odvětví, kterým je v případě Alžírska tradičně olejářský průmysl, bankovníctví a pojišťovnictví, a konečně i důlnictví. Zrušení zákona a následná praxe budou definovány prováděcím nařízením, které dle příslibů stávajícího ministra financí Loukala bude uveřejněno v průběhu roku 2020. Za definitivní zrušení zákona čile pléduje znám podnikatelský svaz FCE v čele s novým předsedou Samim Aglim, stejně jako řada odborníků na veřejné finance, kteří jsou si stejně jako zahraniční partneři vědomi této investiční překážky, které jednoznačně brzdí dlouhodobý udržitelný rozvoj země.

Pobídky pro investory závisí na rozsahu, umístění a přínosu investic. Jedná se zejména o různé daňové úlevy na dobu až 10 let. Žádosti o úlevy vyřizuje agentura pro podporu investic ANDI a podrobnosti uvádí na svých internetových stránkách www.andi.dz.

3. Vztahy země s EU

Podkapitoly:

- 3.1. Zastoupení EU v zemi
- 3.2. Obchodní vztahy země s EU
- 3.3. Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

3.1 Zastoupení EU v zemi

Delegace Evropské unie (Délégation de l'Union européenne) v Alžíru (https://eeas.europa.eu/delegations/algeria_fr).

3.2 Obchodní vztahy země s EU

Evropská unie je hlavním obchodním partnerem Alžírsku s preferenčním režimem dle Euro-středomořské dohody zřizující sdružení mezi Evropským společenstvím a jeho členskými státy a Alžírskou demokratickou a lidovou republikou z roku 2005, zkráceně označované jako asociační dohoda. V období mezi roky 2006 a 2016 se však obchodní výměna mezi Evropskou unií a Alžírskem dostala do záporných čísel a hodnota dovozu z EU za tu dobu vzrostla hned dvakrát. Aktuálně nejen na dovoz z EU uplatňuje Alžírský stát režim seifguardů, tj. supercel, označovaných jako DAPS, který stanovuje cla v rozmezí 30 - 120 % na dovoz přibližně 1100 položek. Opatření je v rozporu s ustanoveními asociační dohody a Evropská komise podniká potřebné kroky k nápravě obchodních vztahů.

Alžírská vláda dlouhodobě usiluje o snížení výdajů za dovoz zboží a služeb, ve kterých hledá příčinu ekonomické recese. Tenčí se zásoby zahraničních deviz stály v posledních letech za mnoha restriktivními úpravami zahraniční obchodní politiky, od zákazu dovozu přes podporu licenční výroby v místě k superclům. **V rámci opatření COVID-19 bylo tudíž pro rok 2020 vyhlášeno snížení objemu dovozů z původních 41 miliard USD na 31 miliard USD.** Jakkoliv opatření vznikají zdánlivě v kontextu nenadálé krize, lze předpokládat, že alžírská vláda bude hledat záminky k tomu, aby tyto dovozní restrikce zůstaly platné delší dobu

3.3 Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

Na současné projekty rozvojové spolupráce s Alžírskem je z fondů EU vyčleněno přibližně 132 mil. EUR. Přehled programů a projektů je uveden na internetových stránkách Delegace evropské unie v Alžíru na adrese https://eeas.europa.eu/delegations/algeria_fr v kapitole *Projets*. Strategické sektory rozvojové spolupráce jsou definovány Akčním plánem na období 2018 - 2020 a patří mezi ně podpora při diverzifikaci místní ekonomiky, místní rozvoj a demokratizace, energetika a životní prostředí. V roce 2020 Evropská komise nabídla část prostředků předefinovat na kapitolu humanitární pomoci a poskytnout tak Alžírsku hmotnou pomoc ve smyslu ochranných a hygienických prostředků.

4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR

Podkapitoly:

- 4.1. [Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let](#)
- 4.2. [10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu](#)
- 4.3. [Vzájemná výměna v oblasti služeb](#)
- 4.4. [České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce](#)
- 4.5. [Smluvní základna mezi oběma státy](#)
- 4.6. [Zahraniční rozvojová spolupráce](#)

4.1 Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let

Údaje v mil. USD	2015	2016	2017	2018	2019
Vývoz z ČR do ADLR	222	143	133	283	92,76
Dovoz z ADLR do ČR	2	2	33	42	39,136
Bilance	200	141	100	239	53,63

Zdroj: Přeshraniční statistika zahraničního obchodu ČR

Dramatický propad v českém vývozu do ALDR byl způsoben zavedením kvót na betonářskou ocel a montáž automobilů v průběhu roku 2019. V prvním případě ADLR usiluje o soběstačnost, k čemuž mu dopomáhá především metalurgický závod na východě země Sider El-Hadjar. V případě montáže automobilů zatím (květen 2020) není situace zcela legislativně vyjasněna. VW Group rozvazuje smluvní vztah s koncesionářem SOVAC, jehož představitelé jsou stíháni pro korupci, během t.r. by měla proběhnout montáž posledního tisíce až dvou kusů osobních vozů, během které bude VW Group hledat nového partnera pro případnou spolupráci. Kvóty se citelně dotkly i jiných zahraničních investorů, Renault, Hyundai, Kia.

4.2 10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu

	Vývoz dle meziročního indexu za rok 2019
1	vozidla motorová, traktory a jiná vozidla
2	zbraně

3	přístroje elektrického záznamu a reprodukce zvuku
4	sudy, barely, výrobky z hliníku
5	výrobky z kaučuku
6	kohouty, ventily
7	sklo a výrobky z něj
8	optické, chirurgické přístroje
9	železo, ocel a výrobky z nich
10	součásti letounů
Dovoz dle meziročního indexu za rok 2019	
1	paliva, oleje
2	reaktory, kotle
3	přístroje elektrického záznamu, reprodukce zvuku
4	motory na servisování
5	regulační technika

4.3 Vzájemná výměna v oblasti služeb

V roce 2019 činila bilance vzájemné výměny v oblasti služeb 72 mil. Kč a převládal v ní vývoz z ČR ve výši 153 mil. Kč. Ve vývozu se jednalo hlavně o opravárenství 63,1 mil. Kč), dopravní služby (21,8 mil. Kč) a zpracování zboží (38,4 mil. Kč) a různé podnikatelské služby - technické, odborné a poradenské (15,3 mil. Kč). V dovozu služeb výrazně dominovaly dopravní služby (90,2 %) - jedná se o servisování dopravních zařízení dodaných českou stranou.

4.4 České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce

České investice a joint-ventures nejsou zaznamenány, pouze firmy Pamco Int. Praha a Vorrens Praha mají v Alžíru registrovanou bureau de liaison. Komplexní seznamy vývozců nebo dovozců se nezveřejňují, ale je možné je odhadovat ze zbožíové statistiky zahraničního obchodu ČSÚ.

Česko-alžírské hospodářské styky představují zejména **obchodní výměna a opravy dodané techniky**. Podíl nepřímých dodávek zboží a služeb (hlavně přes západoevropské firmy) by mohl v procentech dosahovat i dvouciferné hodnoty.

Ekonomická spolupráce je tradičně pilířem vztahů, obchodní relace mezi ČR a Alžírskem se vyznačuje výrazným kladným saldem ve prospěch ČR. V roce 2019 klesl český vývoz do Alžírska dramaticky o celých 65 % - důvodem bylo nastavení kvót na dovoz betonářské oceli a montáž automobilů. V prvním případě jde o celkem úspěšnou snahu Alžírska o budování soběstačnosti a v druhém případě o dosud nevyjasněnou situaci ohledně podmínek zahraničních investic v automobilovém průmyslu. V roce 2018 se vývoz do Alžírska oproti předešlému roku zdvojnásobil. Téměř 75% exportní položkou jsou stroje a dopravní prostředky, citelný byl pokles vývozu automobilů Škoda (o 40%). Nezanedbatelný nebyl ani pokles vývozu pneumatik (o 59%) a železa a oceli (53%).

Dovoz z Alžírska je výrazně **kolísavý** a jeho výše závisí na tom, zda ČR v daném roce odebere alžírskou ropu. Ta je pak dominantní položkou s podílem přes 90% na celkovém dovozu z Alžírska. Dovoz jiných položek je zanedbatelný.

Zbožová struktura českého vývozu napovídá, které firmy na alžírský trh aktivně dodávají. Suverénně nejvýraznější českou vývozní položkou byly tradičně **osobní automobily Škoda**, které se na exportu podílely takřka z poloviny. V rekordním roce 2014 se do Alžírska vyvezlo 11 841 osobních automobilů, ale v roce 2016 po zavedení dovozní kvóty již jen 3 667. Za účelem kompenzace poklesu prodeje postavil v roce 2017 v provincii Relizane místní zástupce VW, firma SOVAC, montovnu vozů skupiny VW. Jedním z kompletovaných modelů je Škoda Octavia a nedávno spuštěný model Fabia. Přínos takových montážních závodů (rovněž například Renault, Hyundai, Kia) ale zatím zůstává za očekáváním, ať již ohledně jejich cen, počtu vytvořených pracovních míst, transferu technologií (na místě jen jednoduché úkony) či dopadu na státní pokladnu zvýšením dovozu vybavení, a stal se předmětem vnitropolitického boje.

Za dominující Škodou Auto Mladá Boleslav jsou významnějšími vývozci ještě Mittal Steel Ostrava, ArcelorMittal Tubular Products Ostrava, Flash Steel Ostrava, CommScope Modřice, Škoda Power Plzeň, Aircraft Kunovice, Aero Vodochody Aerospace Odolena Voda, Strojimport Praha, Cebalsol Velim, Omnipol Praha, Pamco Int. Praha a Continental Barum Otrokovice. Dvě české firmy mají v Alžírsku vlastní zastoupení formou kontaktní kanceláře (bureau de liaison), a to Pamco Int. Praha a Vorrens Praha, obě pro dodávky vojenského materiálu, zejména náhradních dílů pro vojenskou a leteckou techniku. Některé jiné české firmy zde mají místního zástupce. Na trh pronikají i firmy s rychloobrátkovým zbožím, jako je firma EMCO, pro kterou je Alžírsko druhým nejvýznamnějším trhem v Africe, a která zde v roce 2019 otevře balírnu. Zajímavou obchodní spolupráci zde má i firma Chlumtex, která do Alžírska již 7 let úspěšně vyvážá úklidový materiál a v roce 2019 žádala o B2B dotaci na založení výrobního hubu, ze kterého může obsluhovat další africké trhy. Postupně se uplatňují i firmy z oblasti ICT s licencemi na různé softwary.

Alžírský trh nabízí i pro české firmy řadu **příležitostí**. Žádané jsou zejména hutnické výrobky, stavební a těžké stroje pro povrchovou těžbu, zemědělské stroje a zařízení, lékařské přístroje a zdravotnický materiál a potravinářské stroje. Možnosti existují i při rekonstrukci ropných rafinerií, elektráren či v rozvoji energetické sítě a také v dodávkách čistíren odpadních vod, spaloven a dopravní techniky, a rovněž při těžbě břidlicového plynu. Velkou příležitostí představuje **zemědělství**, kde je cílem ADLR potravinová soběstačnost (zatím se téměř vše dováží). Mezi perspektivní lze počítat výrobu základních potravin, rozvoj zemědělských technik a technologií, biotechnologií, lesnictví, akvakulturu, veterinární péči či rozvoj venkova. Alžírsko upřednostňuje technologie, odborné postupy a investice před pouhým dovozem. Strategie českých firem by se měla ubírat investičním směrem a (povinným) partnerstvím s místními podniky v duchu investičního zákona 49/51.

Z institucionálního pohledu jsou obchodní vztahy upraveny zejména Asociační dohodou mezi EU a Alžírskem, která vstoupila v platnost v roce 2005, a která vzájemný obchod značně liberalizovala. Několikaměsíční zákaz dovozu přibližně 850 položek, který byl v lednu 2019 nahrazen zvláštním seznamem téměř 1100 položek se zvýšenou celní sazbou (30 až 200 %) se však logice obchodní spolupráce stanové asociační dohodou protíví do té míry, že DG Trade zvažuje aktivaci článku 100, který hovoří o mezinárodní arbitráži.

V roce 2012 pak vstoupila v platnost nová **Dohoda o hospodářské a průmyslové spolupráci** mezi vládou ČR a vládou ADLR, která mj. postuluje pravidelné pořádání smíšených komisí.

Samostatnou kapitolou je **obchod s vojenským a bezpečnostním materiálem**. Alžírsko disponuje **největším armádním rozpočtem v Africe**, čímž se potenciálně stává atraktivním partnerem českých společností obranného a bezpečnostního průmyslu. To mj. potvrdila i návštěva delegace alžírského Ministerstva národní obrany v ČR, která měla v květnu 2014 možnost seznámit se s produkcí takřka dvaceti českých firem. Alžírské ozbrojené síly mají v poslední době zájem zejména o sofistikovanou techniku a know-how. Rovněž během své návštěvy Alžírska o rok později identifikoval ministr obrany některé oblasti již existující či potenciálně zajímavé spolupráce. Jedná se např. o letouny L-159 a L-39NG (Aero Vodochody), modernizaci a náhradní díly (PAMCO), nákladní auta (TATRA Trucks), lehké zbraně (Česká zbrojovka Uherský Brod), modernizaci systému PVO KUB (RETIA Pardubice), purifikaci vody (EKOSystems), vybavení pro speciální síly (REDO), opravu vrtulníků Mi (LOM Praha), vzdělávání (Vojenská akademie Brno, Vojenská škola ve Vyškově), dále pak oblast kybernetické bezpečnosti, vojenského lékařství a protichemické ochrany. Těmto otázkám se budou věnovat Smíšená komise dle čl. 5 Dohody o spolupráci v oblasti obrany, experti, popř. přímo jednotliví potenciální výrobci/dodavatelé.

Vyloučena není ani spolupráce v oblasti **turistiky**. Pro ČR by se jednalo zejména o větší počet lázeňských hostů z Alžírska (s jistým migračním rizikem), alžírská strana by mohla profitovat ze zkušeností ČR ohledně v podstatě neexistující incomingové turistiky (zásadní problémy: bezpečnost země, cena a kvalita služeb) zejména s ohledem na rozsáhlé alžírské státní investice v rozsahu desítek milionů eur do oblasti lázeňství a hoteliérství.

Mezi Alžírskem a Českou republikou je v platnosti několik bilaterálních smluv, většina z nich byla uzavřena ještě za ČSSR. Za dobu existence ČR byly dojednány pouze *Dohoda o úpravě dluhu* (1995), *Dohoda o hospodářské a průmyslové spolupráci* (2012) a *Dohoda o spolupráci v oblasti obrany* (2015).

Dohoda o spolupráci v oblasti obrany (3.8. 2015). Jejimi významnými body jsou rozvoj kontaktů a vztahů mezi ministerstvy pověřenými otázkami obrany, výměna informací a zkušeností, boj proti terorismu, vzdělávání, společná cvičení a zvaní vojenských pozorovatelů k účasti na národních cvičeních a/nebo manévrech, pořízování vojenského vybavení, dodávky náhradních dílů pro údržbu a opravy, vědecký výzkum, partnerství v oblasti obranného průmyslu, převodu technologií a know-how či spolupráce v oblasti geoprostorových technologií. Za účelem provádění Dohody bude vytvořena Smíšené komise.

Konzulární úmluva (18.2. 1987) upravuje konzulární styky mezi ČR a ADLR v duchu přátelství a spolupráce v souladu s Vídeňskou úmluvou o konzulárních stycích.

Smlouva o právní pomoci ve věcech občanských, rodinných a trestních (23.11. 1983). Smlouva tvoří rámec pro mezinárodní justiční spolupráci mezi ČR a ADLR. Podle ČR tvoří dostatečný základ a není potřeba ji renegotiovat.

Úmluva o spolupráci v oblasti zdravotnictví (16.9. 1966, změněna výměnou nót ze dne 8.3. 1994 a 19.1. 1995). Smlouva ponechána v platnosti pro případ její potřeby v budoucnu.

Dohoda o kulturní spolupráci (15.9. 1964). Smlouva poskytuje rámec pro kulturní spolupráci. Prováděcí protokol podle §11 však neexistuje. Alžírská strana vyjádřila zájem na jeho sjednání. Pro MK ČR však toto zatím není aktuální. Teprve realizace projektů spolupráce v jednotlivých dílčích kulturních a jiných sektorech by mohla vést k otevření jednání o aktualizaci smlouvy.

Smlouvy v hospodářské oblasti

Dohoda o hospodářské a průmyslové spolupráci mezi vládou České republiky a vládou Alžírské demokratické a lidové republiky (30.7. 2012)

o úpravě dluhu (4.12. 1995)

Smlouva mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Alžírské demokratické a lidové republiky o zamezení dvojího zdanění příjmů z využívání mezinárodní letecké dopravy (17.5. 1987)

Úvěrová dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Alžírské demokratické a lidové republiky (6.3. 1985)

Úmluva o spolupráci mezi Ministerstvem financí Československé socialistické republiky a Ministerstvem financí Alžírské demokratické a lidové republiky (23.1. 1981)

Dohoda o hospodářské spolupráci mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Alžírské demokratické a lidové republiky (9.5. 1973)

Dohoda o letecké dopravě mezi Československou socialistickou republikou a Alžírskou demokratickou a lidovou republikou (16.9. 1964)

Memoranda o porozumění

Memorandum o porozumění mezi národními archivy obou zemí (17.9. 2017).

Memorandum o spolupráci mezi národními knihovnami ČR a ADLR (3.2. 2015).

Memorandum o porozumění mezi Národním muzeem ČR a Ministerstvem kultury ADLR (28.8. 2014).

Memorandum o porozumění mezi Botanickou zahradou Hamma a Přírodovědeckou fakultou Univerzity Karlovy (10.1. 2013).

Memorandum o porozumění mezi ministerstvy zahraničních věcí (3.3. 2002) předjímá výměnu návštěv, názorů, stanovisek a spolupráci v otázkách oboustranného zájmu. Memorandum zmiňuje taktéž udržování diplomatických kontaktů na úrovni zastoupení v OSN či podporu spolupráce mezi instituty mezinárodních vztahů.

Aktuálně rozjednány

Dohoda o podpoře a vzájemné ochraně investic

V roce 2000 podepsána, její ratifikaci ČR již nenotifikovala, nýbrž v souvislosti se vstupem do EU navrhla její úpravy reflektující právo EU, které však nebyly přijaty. Alžírsko považovalo dohodu podepsanou v roce 2000 za platnou, jelikož ji alžírský parlament ratifikoval v roce 2002, a s renegociací dlouhodobě nesouhlasilo. V březnu 2011 byl i tak českou stranou notifikován nový návrh, na který Alžírsko odpovědělo, že nyní přehodnocuje svoji politiku uzavírání investičních dohod a jednání o ní tudíž není na pořadu dne. Při případné renegociaci by ČR musela respektovat Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1219/2012 platné od 9.1. 2013, podle kterého by musela získat pro takový krok souhlas Evropské komise. Poté by ji musela pravidelně informovat o pokroku v jednáních a nakonec získat závěrečný souhlas s textem určeným k podpisu.

Smlouva o zamezení dvojímu zdanění a prevenci daňových úniků s ohledem na daň z příjmu a kapitálového majetku

V 80. letech dojednaný návrh smlouvy nebyl nikdy podepsán. V roce 2011 bylo připravováno 1. kolo expertního jednání o návrhu nové smlouvy, avšak alžírská strana nereagovala. To proběhlo až 4.-7. 12. 2017 v Alžíru. Následovat mělo jednání v září roku 2018, které bylo dosud odloženo na neurčito.

Smlouva o výměně a vzájemné ochraně utajovaných informací

Oboustranný zájem vázán na podpis Dohody o spolupráci v oblasti obrany. V roce 2017 česká strana obdržela protinávrh strany alžírské, nicméně NBÚ zatím nedisponuje kapacitami pro zahájení jednání.

Dohoda o bezvízovém styku pro držitele diplomatických a služebních pasů

Dohoda by měla odbourat vízovou povinnost pro držitele diplomatických pasů. Česká strana několikrát urgovala žádost o vyplnění dotazníků MV ČR. Alžírská strana indikovala, že žádný dotazník vyplňovat nebude. Vzhledem k tomu, že alžírští diplomaté disponují schengenskými vízy od jiných států, dohoda by byla výhodnější pro českou stranu. V roce 2016 MZV ADLR indikovalo zájem na sjednání dohody, což je první krok k případnému migračnímu dialogu.

4.6 Zahraniční rozvojová spolupráce

Rozvojové projekty

Alžírsko nepatří k prioritním zemím české rozvojové spolupráce. Ta se v praxi realizovala pouze prostřednictvím **malých lokálních projektů** s maximálním rozpočtem

500 000 Kč. V roce **2012** se jednalo o spolupráci s občanským sdružením **SOS Bab El Oued**, (podpora volnočasových a vzdělávacích aktivit dětí a mládeže v chudinské čtvrti v hlavním městě za 491 000 Kč). V roce **2013** byly za prostředky vyčleněné na MLP (300 000 Kč) sester Augustiniánek pod záštitou alžírského arcibiskupství v **Centru na podporu vzdělání v Bab El Oued** nakoupeny školní potřeby, knihy, nábytek a počítače pro vzdělávací středisko sester augustiniánek pro děti a ženy.

ZÚ Alžír s oběma subjekty dlouhodobě spolupracoval, načež pro rok **2016** bylo pro jejich projekty rozpočtováno **400 000 Kč** (2x 200 000). Podpora dětí a defavorizované mládeže v duchu vzdělání laického charakteru by měla být obecnou prioritou, aby se nevytvářelo podhoubí pro migraci, sociální nepokoje, kriminalitu, radikální náboženskou manipulaci. Pro rok **2017** byla ZÚ Alžír přidělena stejná částka. V roce **2019 měl být realizován projekt naučné turistické stezky v okrese Jijel, kde má ČR mimojiné úspěšnou obchodní spolupráci (firma Exmont Energo zde dodává elektrické motory do tepelné elektrárny na základě tendrů státního podniku Sonelgaz)**. Alžírské úřady realizaci neschválily a vzhledem k byrokratické zátěži z této strany nebudou v regionu projekty tohoto typu dále realizovány.

Rozvojová stipendia Alžírsku v posledních letech **poskytnuta nebyla**, v ČR žádní vládní stipendisté nestudují. ZÚ Alžír se ale setkává s dotazy na možnosti studia v ČR, zájemci však často předkládají nedůvěryhodné žádosti. Alžírsko je zapojeno do programu studentské mobility Erasmus Mundus.

Spolupráce ve školství, vědě a kultuře

Karlova univerzita v Praze (Přírodovědecká fakulta) a Botanická zahrada Hamma v Alžíru podepsaly Memorandum o porozumění, a to 10.1. 2013. V české Botanické zahradě Přírodovědecké fakulty UK v Praze již probíhá vědecký výzkum rozmnožování dvou endemitních alžírských rostlinných druhů.

Dne 28.8. 2014 bylo podepsáno **Memorandum o porozumění mezi Národním muzeem ČR a alžírským Ministerstvem kultury**. Obě strany stanovily hlavní témata spolupráce a konkrétní projekty by měly být definovány v samostatných smlouvách. Jedním takovým byl i výzkum na archeologickém nalezišti Siga. Ten alžírská strana zrušila v 2017 a nabízí alternativní projekty, a spolupráce při budování laboratoře pro digitalizaci kulturního dědictví. V roce 2015 i 2016 proběhly návštěvy českých odborníků v Alžírsku. Postoj alžírské strany v roce 2017 negativně ovlivnily opakované

změny ve vedení jejího Národního centra pro archeologický výzkum.

Dne 3.2. 2015 podepsaly **Memorandum o spolupráci i Národní knihovna v Praze**

a Národní knihovna v Alžíru. Vyjma informatizace, digitalizace knih, výměny expertů, je presumována i účast na knižním veletrhu v Alžíru. Začátek spolupráce by měla tvořit výměna národních bibliografií. Česká strana může především nabídnout zkušenosti s moderními metodami digitalizace fondů, alžírská strana pak odborné zhodnocení arabských knih uložených v NK ČR.

Dne 17.9. 2017 bylo podepsáno **Memorandum o porozumění mezi národními archivy** obou zemí. Mimo spolupráce v oblasti archivnictví byly identifikovány možnosti restaurování a konzervační techniky ve spolupráci s Ústavem restaurování a konzervačních technik VŠCHT v Praze a Institutem restaurování a konzervačních technik v Litomyšli, ukládání archiválií a péče o ně, rešerše filmových záznamů z historie ADLR, odborné publikace, stáže.

Kulturní spolupráce sehrává významnou roli vzhledem k důležitému postavení kultury v alžírské společnosti. ZÚ Alžír se při kulturních akcích soustřeďuje ve spolupráci s hostiteli především na klíčové velké události se širokým dopadem na místní publikum.

Kulturní akce v Alžírsku v roce 2017

- Evropský kulturní festival – jazzová formace Emil Vyklický Grand Moravia Trio (05)
- Mezinárodní kulturní festival symfonické hudby – Eliška Pražáková, Sylva Čmugrová, Stanislav Gallin (10)
- Mezinárodní knižní veletrh (10-11)
- Mezinárodní veletrh jazyků a kultur (12)

Kulturní a sportovní akce v Alžírsku v roce 2018

- Zápas fotbalových internacionálů ČR (04)
- Evropský kulturní festival – skupina Mydy Rabycad (05)
- Mezinárodní kulturní festival symfonické hudby (10)
- Mezinárodní knižní veletrh (10-11)
- Mezinárodní veletrh jazyků a kultur (12)

Kulturní akce v Alžírsku v roce 2019

- Evropský kulturní festival – promítání filmu Něco z Alenky
- Mezinárodní kulturní festival symfonické hudby
- Mezinárodní knižní veletrh
- Výstava fotografií ke 100. výročí revoluce 1989 v Paláci kultury

-
- Vystoupení pianisty prof. Klánského
 - Vystoupení varhanisty Marka Kozáka

5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu

Podkapitoly:

- 5.1. Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty
- 5.2. Kalendář akcí

5.1 Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

Nejperspektivnější položky pro český export jsou uvedeny v **Mapě oborových příležitostí**.

Nejperspektivnějšími odvětvími pro investice je **těžba, zpracování a distribuce ropy a zemního plynu, dopravní strojírenství**, výroba stavebních hmot, **potravinářský průmysl** a v závislosti na eventuálním zlepšování bezpečnostní situace v budoucnu rovněž **cestovní ruch**.

Privatizační projekty nejsou zatím avizovány a výzvy k nabídkám dodávek pro rozvojové projekty jsou vyhlašovány jako tendry. Různým způsobem publikovaná oznámení tendrů jsou přehledně uváděna v internetové databázi www.algeriatenders.com s orientačním přístupem zdarma a podrobným na předplatné, kterým disponuje obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví v Alžíru.

5.2 Kalendář akcí

Přehled významných veletrhů a výstav je uváděn na internetových stránkách alžírského podniku veletrhů a výstav **Safex** na adrese www.safex.dz

Řada významných událostí ve smyslu prezentací alžírských firem a státních podniků probíhá ve městě Oran v Centre de Convention Mohammed Benahmed, více informací naleznete na odkaze www.gcco.dz

O dalších významných akcích se lze informovat přímo na obchodně-ekonomickém úseku Velvyslanectví ČR v Alžíru zasláním e-mailu na commerce_algiers@mzv.cz, pokud není informace již uvedena na webových stránkách www.mzv.cz/algiers

6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

- 6.1. Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej
- 6.2. Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu
- 6.3. Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku
- 6.4. Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu
- 6.5. Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 6.6. Trh veřejných zakázek
- 6.7. Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka
- 6.8. Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba
- 6.9. Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)
- 6.10. Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR
- 6.11. Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

6.1 Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej

Distribučními a prodejními kanály jsou hlavně místní dovozci a distributoři. Dle povahy zboží jsou možné i přímé dodávky konečným odběratelům nebo naopak jednomu výhradnímu zástupci. Na podporu prodeje lze v zemi zřídit vlastní kontaktní kancelář / bureau de liaison. V teritoriu se očekává pokračování dosavadní hospodářské politiky. Pro místní hospodářskou politiku je zejména charakteristický rozsah sektoru státních podniků, proto se doporučuje sledovat výzvy k tendrům od alžírských státních podniků. Nabídky tendrů lze sledovat na portále BusinessInfo (konkrétně <http://www.businessinfo.cz/cs/zahranicni-obchod-eu/teritorialni-informace-zeme/alzirsko.html>), nebo přímo na webu www.algeriatenders.com. Další významnou charakteristikou současné hospodářské politiky jsou omezená směnitelnost měny a *principle joint ventures 51/49* ve prospěch alžírského partnera. Alžírsko také opatrně jedná o vstupu do WTO a snaží se regulovat dovoz za účelem ochrany domácí výroby a srovnání klesajících příjmů z ropy. Alžírsko stále platí za největšího výrobce a vývozce ropy a zemního plynu v regionu. Současná situace snížených příjmů z ropy však vládu nutí diverzifikovat průmysl a koncentrovat výrobní kapacity uvnitř země. Dalším významným avšak kontroverzním opatřením v obchodní politice je tzv. DAPS (*droit additionnel provisoire de sauvegarde*), který ukládá na dovoz zboží sazby ve výši 30 až 200 % (míra sejfardů se za posledních několik měsíců neustále měnila a v tomto ohledu doporučujeme sledovat novinky obchodně-ekonomického úseku na webu www.mzv.cz/algiers).

Více o podnikatelském prostředí se dočtete česky na portále BusinessInfo, lze také využít detailního průvodce publikovaného alžírskou pobočkou KPMG (zatím je dostupná verze aktualizovaná k lednu 2017), ke stažení na <http://www.algeriabusiness.info/wp-content/uploads/2018/03/KPMG-investir-2017.pdf>

6.2 Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu

Všeobecnou dovozní podmínkou je platba akreditivem nebo dokumentárním inkasem. Specifické podmínky a dokumenty pro jednotlivé položky jsou uváděny v kapitole *Procedures and Formalities* databáze *Market Access Database* na internetové adrese <http://madb.europa.eu>

Celní nomenklatura odpovídá mezinárodnímu harmonizovanému systému. Kontrolu dovozu i vývozu vykonává celní služba, která má internetové stránky na adrese www.douane.gov.dz

Domácí trh je chráněn dovozními cly od 5 % do 200 % podle stupně zpracování jednotlivých komodit. Na základě asociační dohody mezi EU a Alžírskem byla snaha cla pro dovozy z EU postupně snižovat. Aktuálně však dochází k jednáním na úrovni Evropské komise ve věci nedodržování asociační dohody a jsou podnikány dílčí kroky, které by mohly vést až k mezinárodní arbitráži v souvislosti s nedodržováním principů stanovených smlouvou. Situace se nicméně dynamicky vyvíjí a lze jen doporučit sledovat aktuality obchodně-ekonomického úseku, případně alžírský tisk viz. bod 7.4.

Celní sazby a případná omezení podle jednotlivých položek jsou uváděny v kapitole *Tariffs* databáze *Market Access Database* na internetové adrese <http://madb.europa.eu>

6.3 Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku

Většina podmínek pro zřízení kanceláře, společného podniku a dalších podnikových forem je podobná jako v jiných zemích. Podmínky jsou uvedeny na internetových stránkách Obchodního rejstříku <https://sidjilcom.cnrc.dz> a Agentury na podporu investic www.andi.dz, s praktickým výkladem na webovém portále KPMG www.kpmg.dz.

6.4 Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu

Požadavky na propagaci a marketing jsou podobné jako v jiných zemích a HSP jsou běžně využívány. V reklamách jsou však nemyslitelné náboženské motivy. Nejucelenější přehled odkazů na HSP je na internetových stránkách ministerstva spojů na adrese www.ministerecommunication.gov.dz.

Přehled významných veletrhů a výstav je uváděn na internetových stránkách alžírského podniku veletrhů a výstav Safex na adrese www.safex.dz

6.5 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Dle srovnávacího indexu mezinárodní organizace Property Rights Alliance za rok 2018 je Alžírsko v ochraně duševního vlastnictví na 113. místě ze 125 hodnocených zemí a na 14. místě z 15 hodnocených zemí severní Afriky a Blízkého východu. Problémy jsou hlavně s uplatňováním předpisů v praxi.

Ochrana k právu na průmyslové vlastnictví

Alžírsko je členem:

- od roku 1966 Pařížské úmluvy z roku 1883
- od roku 1972 Madridské úmluvy o registraci značek
- od roku 1972 Úmluvy z Nice o mezinárodní klasifikaci zboží a služeb pro potřeby registrace značky

Patenty

Udělování patentů se řídí nařízením č. 3-7 z 19. července 2003 o patentování vynálezů, dále úmluvou č. 5-275 z 2.srpna 2005 upravující způsoby udělování patentů. Patent uděluje jeho držiteli právo na exkluzivní výrobu, užívání a prodej výrobku. Trvání patentu je stanoveno na 20 let od data podání žádosti bez možnosti obnovy. Žádost se podává na Institut national algérien de la propriété industrielle INAPI a výsledky jsou publikovány v Bulletin Officiel de la propriété industrielle BOPI.

Platnost zahraničních patentů se pak řídí výše zmíněnými úmluvami.

Ochranné známky

Nařízení č. 3-6 z 19. července 2003 a výkonné nařízení č. 5-277 z 2.srpna 2005 upravují registraci značek. Dle příslušných nařízeních se rozlišují různé kategorie, jako jsou známky produktu, známky služby, ochranná známka (marque collective), ochranná známka, jež je obecně proslulá (marque notoire), výrobní značka (marque de commerce a certifikační značka (marque de certification). Značky jsou rovněž vedeny na INAPI a jejich platnost je na 10 let s automatickým obnovováním. Falšování ochranných známek pak podléhá pokutě až 10 mil. DZD.

Průmyslové vzory a návrhy

Podmínky udělování ochrany pro průmyslové vzory a návrhy jsou uvedeny v nařízeních č.66-86 a 87 z 28. dubna 1966. Délka platnosti je stanovena na 10 let, kdy po prvním roce je nutné uhradit příslušnou daň za udržování ochrany. Zpronevěření se trestá až vazbou v době trvání 6 měsíců.

Ochranné označení původu

Tzv. Appellation d'origine je v Alžírsku upraveno nařízením č. 76-65 z 16. července 1976. Chráněné **označení původu zboží** je systém, který se snaží chránit tradiční názvy a značky místních zemědělských produktů. Platnost je stanovena na

10 let a je neomezeně obnovována.

Ochrana autorských práv v umění a literatuře

Je upravena v nařízení č. 3-5 z 19. července 2003. Práva tohoto typu lze uplatňovat na Office national des droits d'auteur et des droits voisins ONDA.

6.6 Trh veřejných zakázek

Veřejné zakázky jsou zadávány prostřednictvím veřejně oznamovaných tendrů. Pro cenové nabídky místních firem a místních společných podniků s majoritním alžírským podílem platí 25 % zvýhodnění. V tendrových podmínkách (*cahier de charge* vydávaný oproti poplatku) by mohla být dle zákona uvedena podmínka závazku zahraničního subjektu investovat v Alžírsku v daném oboru formou vytvoření společného podniku / joint venture s alžírským subjektem. Podmínky takového tendru pak mají obsahovat seznam společností založených v souladu s alžírským právem, jejichž většinovým vlastníkem je alžírský subjekt, schopných vytvořit společný podnik v daném oboru se zahraničním investorem. Alžírská ekonomika je stále převážně řízena státem a státní zakázky představují objemově i kvalitativně atraktivní příležitost pro zahraniční subjekty. Platební morálka je všeobecně dobrá, jakkoliv dochází k časovým prodlevám, které ovšem souvisí spíše s náročnými administrativními procesy než s neochotou státních podniků pohledávky uhradit. Účast v řízení o veřejné zakázce je vždy zdoluhavý proces, který se může protáhnout na několik let. V první fázi vyhodnocování plnění technických a obchodních kritérií musí subjekt přinejlepším maximálně vyhovět požadavkům - pokud i tak vyhověl a je vyhodnocen jako nejvyhodněnější dodavatel daného zboží / služby neznamená to nutně, že bude obchod uzavřen, tato fáze může nastat i o rok později.

Odkazy na portály s veřejnými zakázkami:

www.businessinfo.cz/alzirsko

(Vybrané tendry dle frekvencovaných položek českého dovozu do Alžírsku publikované obchodně-ekonomickým úsekem.)

www.algeriatenders.com

(Obchodně-ekonomický úsek disponuje placeným přístupem k databázi, a může tak poskytnout detailní náhledy vybraných tendrů.)

Ministerstvo obrany

https://www.mdn.dz/site_principal/index.php?L=fr#undefined

Ministerstvo zdravotnictví

<http://www.sante.gov.dz/index.php/appels-d-offres>

6.7 Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka

Způsoby řešení obchodních sporů jsou podobné jako v jiných zemích, název arbitráže Alžírské obchodní a průmyslové komory (www.caci.dz) je Centre de Conciliation, de Médiation et d'Arbitrage a seznam advokátů v Alžíru je uveden na internetových stránkách www.barreau-alger.dz místní advokátní komory.

Problémy a rizika mohou nejspíše vyplynout z kulturních odlišností. Pro většinu českých firem, které jsou v komunikaci se zahraničím zaměřeny hlavně na angličtinu, je komplikací i místní frankofonní tradice.

Povolenými platebními podmínkami při dovozu jsou v Alžírsku akreditiv nebo dokumentární inkaso, což technicky způsobuje vysokou platební morálku, ale menší pružnost plateb.

6.8 Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba

Kalendář

Civilní svátky jsou fixní dle našeho (gregoriánského) kalendáře, ale islámské se vůči němu každý rok posunou dopředu zpravidla o 11 dní, protože islámský rok je kratší.

Datum civilního svátku	Datum islámského svátku v roce 2020	Svátek
1.1.		Nový rok
19.3		Příměří
1.5.		Svátek práce
	24.5.	Konec půstu (měsíce ramadánu) / Aid El Fitr
5.7.		Den nezávislosti

	31.7.	Svátek oběti / Aid El Adha
	20.8.	Islámský nový rok (1441)
	29.8.	Svátek ašúra
1.11.		Den revoluce (národní)
	29.10.	Den narození proroka Mohameda

Nejobvyklejší pracovní doba je od 8:00 do 16:30 hod. a průměrná prodejní doba od 9:00 do 18:00 hod. Víkendové dny jsou pátek a sobota s tím, že pátek je více sváteční podobně jako u nás neděle.

Jak oslovit obchodní partnery?

Arabská příjmení jsou na vizitkách zpravidla uvedena v kapitálkách. Není tomu tak ovšem ve všech případech, a tak je lepší si pro jistotu oslovování s partnerem vyjasnit. Při prvním kontaktu tedy lze použít jen obecné oslovení *pane, paní, slečno*. Přepis arabským jmen do latinky se v Maghrebu zakládá zpravidla na francouzské transkripci. Drobné nesrovnalosti v transkripci na různých dokumentech tedy nemusí nutně znamenat, že se jedná o jinou osobu.

Jak sjednat obchodní schůzku a jak probíhá (lokace a čas schůzky /kancelář, restaurace; oběd, večeře/, vizitky, dárky atd.)?

- Muslimský pracovní týden trvá od neděle do čtvrtka. Pátky jsou sváteční a není vhodné si na tento den sjednávat schůzky. Pro čas schůzky je vhodné volit dopoledne po 10. hodině a počítat s často i vleklým průběhem do odpoledne.
- Pro efektivní komunikaci s alžírskými úřady je dobré se omezit na časové rozpětí mezi 10. a 15. hodinou.
- Nedochovilnost je sice rozšířená, ale u seriózního partnera ji většinou způsobuje složitá dopravní situace ve velkých městech. Očekává se tedy vždy jistá míra flexibility, a to na obou stranách.
- Schůzky je dobré sjednávat přímo u partnera v kanceláři, ve výrobě, atd., a udělat si tak byt' i povrchní představu o jeho podnikání. Ke schůzkám lze využít i veřejná místa (restaurace, kavárny, hotely). Pro jednání větší delegace se nejlépe alžírský partner může spojit s podnikatelskými asociacemi a požádat o poskytnutí jejich prostor.
- Alžířané jsou zpravidla pohostinní, ve své zemi partnera rádi pozvou na oběd, večeři apod. Pohostinnost je na nejvyšší

vhodné oplátit dárkem.

- Vízitky nejsou samozřejmostí, tak jako webová prezentace.

Mnoho Alžířanů vyrostlo v bilingvních rodinách, případně studovalo či pracovně působilo ve Francii nebo jinde ve světě. Úroveň jednání a vystupování alžírských partnerů tak může být na první pohled někdy překvapivě podobná stylu, který známe z Evropy. Určitý kulturní sklon k pragmatismu a odlišný hodnotový systém je ovšem třeba neopomíjet, jakkoliv na něj vystupování partnera ze začátku nenavědčuje.

Načasování jednání

- Nevhodným obdobím pro obchodní jednání je postní měsíc Ramadán, kdy se rytmus celé společnosti podřizuje dennímu půstu a přesunutí aktivity obyvatelstva spíše do nočních hodin. Během Ramadánu je navíc zkrácena i pracovní doba zpravidla o jednu hodinu. Alžířští partneři zpravidla reagují se zpožděním a mnozí jsou na dovolené.
- V Alžírsku se dodržuje řada náboženských svátků, které jsou navíc posuvné. Je vhodné si včas obstarat kalendář svátků pro daný rok a zmíněným obdobím se při plánování schůzek vyhýbat.
- Pracovní týden je od neděle do čtvrtka. Pátky jsou sváteční (veřejná místa, instituce, obchody jsou zavřené). Jednání doporučujeme sjednávat dopoledne, od 10. hodiny a počítat s vleklým jednáním přes obědový čas.
- Při setkání se podává ruka, což platí i pro ženy. Někteří Alžířané mohou být velmi familiární, zejména pokud nežijí ve větších městech. V takovém případě budou vyžadovat žviální vystupování (přátelské poklepávání po ramenech, „francouzský pozdrav“, tj. polibky na levou a pravou tvář). Jednání s partnery mimo velká města budou zpravidla vlekřejší a více zaměřená na budování přátelského vztahu.
- Pro ženy: Je třeba zvolit vhodný oděv, doporučuje se zahalovat ramena a nosit sukni pod kolena. Dále je vhodné příliš neprotahovat oční kontakt s muži a celkově brát v úvahu kulturní rozdíly ve vztahu muž-žena. Machistický styl vystupování vůči ženám je běžnou praxí a není potřeba si ho vysvětlovat osobně.

Co českého obchodníka při jednání nejvíce překvapí?

Českého obchodníka zpravidla překvapí rozvláčnost jednání a neochota bavit se ihned o konkrétních podmínkách obchodu. Předchází vždy rozhovor o mimopracovních věcech. Alžířané jsou velmi hrdí na svou zemi a její potenciál. Je tedy dobré vyhnout se jakékoliv kritice a naopak obdivovat krásy a potenciál země. Z druhé strany si Alžířané rádi vyslechnou vyprávění o zemi původu svého partnera.

Jací jsou alžírští obchodníci?

Soukromý sektor v Alžírsku se v zásadě teprve rozvíjí. Představy alžírských obchodníků o podnikání jsou tudíž často velmi naivní. Alžírský obchodník často přeceňuje své zkušenosti a možnosti. Alžírsko patří mezi rizikové země z hlediska nelegální migrace a není žádným tajemstvím, že řada tak zvaných obchodníků má ve skutečnosti zcela jiné úmysly. Na tuto skutečnost je třeba pamatovat a nikdy se nenechat nutit k unáhleným rozhodnutím. Zdravý skepticismus je v případě jednání s alžírským partnerem vždy na místě.

Alžírští obchodníci zpravidla podnikají ve více oblastech, nebo se o to alespoň snaží. Ne vždy tato skutečnost indikuje, že jde o nesolidního partnera. Rozhodně je vždy minimálně dobré využít dalších kontaktů, které alžírský obchodník často nabízí. Člověk sedící před Vámi sice nemusí být „váš člověk“, ale minimálně vládne rozsáhlou sítí kontaktů.

Na konci jednání se zpravidla sjedná další postup a ze strany alžírského obchodníka při rozloučení zazní arabská fráze *inšalláh* (bude-li si bůh přát). Na toto téma často i sami Alžířané vtipkují a v rámci určité pověřivosti se spekuluje, jestli se daná věc stane či ne. Lze na příklad žoviálně poznamenat „*Ne, ne, ne, my to dotáhneme do konce.*“

Je vyjednávání s místními obchodníky jiné, ztěžují ho kulturní/náboženské/etnické odlišnosti?

- Při jednání s alžírskými partnery je vhodné se ptát na region, ze kterého pochází. Zejména Kabylci jsou zpravidla velmi hrdí na svůj původ a nemusí se vnímat jako Alžířani.
- Alžířané se obecně hlásí ke svým berberským kořenům, takže o sobě jen zřídka hovoří jako o Arabech.
- Islám je sice státním náboženstvím Alžírsku, jeho praxe je u jednotlivců klouzavá. K partnerovi je tedy dobré přistupovat s obezřetností a nepřímými otázkami zjišťovat, do jaké míry vyznává islám, zda konzumuje alkohol apod. Ortodoxní alžírský muslim (muž) může negativně reagovat na jednání se ženou. Obecně zde ovšem socialistická historie posílila vědomí určité rovnosti pohlaví, jakkoliv hluboká kulturní přesvědčení přetrvávají a v krizových momentech vystoupí na povrch.
- Alžírské podnikatelské prostředí je teprve na počátku svého rozvoje a za určitý kulturní rys lze považovat i míru naivity a přehnaná očekávání. Nyní je velmi módní navrhnout přesun technologického know-how, zakládání společné výroby v Alžírsku, i v případě relativně sofistikovaných produktů. Zde platí prosté „*slibem nezarmoutíš*“, jakkoliv je dobré naznačit komplikovanost takových kroků a naznačit tak hypotetičnost takové spolupráce.

Jak je to s jazykovou vybaveností?

Jako jednacím jazykem je používána téměř výhradně francouzština, v některých případech arabština konkrétněji pak alžírský dialekt *derdža*. Malá část alžírských obchodníků mluví anglicky, starší generace pak ovládá ruštinu. V oblasti města Oran se lze setkat s hispanofonními obchodníky. Pro potřeby jednání lze najmout služby tlumočnicka a na průběh jednání jeho přítomnost nemusí mít negativní vliv, jakkoliv Alžířané upřednostňují osobní kontakt a přátelské vztahy.

Jak nakládají alžírští obchodníci s emocemi v rámci obchodního jednání?

Alžírští obchodníci jsou žoviální, rádi užívají přátelské fráze a vystupují velmi mile. Postupem času ale při dalších jednáních obchodník zjistí, že jsou v zásadě nečitelní a drží si odstup. Také komunikace na dálku s alžírským partnerem může mít nezvyklé časové prodlevy, i v řádech měsíců. Obvyklé je také neodpovídání na položené otázky a přidržení se obecností, navíc třeba i další a další návrhy na rozšiřování spolupráce, která ale z pohledu českého obchodníka zatím ještě ani nebyla nastavena.

Při jednání s alžírskými úřady je nutné držet se protokolu a absolvovat bez vzdorování často se měnící byrokratické postupy. Alžírští úředníci budou jednat zpravidla velmi suše a bez emocí.

Je vhodné resp. obvyklé nabízet při obchodních jednáních alkohol?

V alžírském pojetí islámu je alkohol označován jako *makrouh*, tj. nedoporučený, ale není *haram*, tj. zakázaný. V zemi existuje i vlastní státní produkce vín, které lze zakoupit v několika vinotékách. Existují i licencované obchody s lihovinami. Při prvních jednáních je ale dobré se alkoholu vyhnout a čekat, až téma navrhne alžírský partner. Posléze může být alkohol nakonec pojícím prvkem mezi partnery, jelikož v Alžírsku je alkohol stále považován za tabu. Lze ho konzumovat ve vybraných restauracích a zábavních podnicích, případně mezinárodních hotelech.

Existují nějaká komunikační tabu?

Je vhodné se vyhýbat tématům, jako jsou politika, náboženství, alkohol a jiné drogy. Alžírský partner Vám možná bude

chtít sdělit svůj názor na politický vývoj v zemi. V takovém případě je dobré ho vyslechnout s empatií a příliš neoponovat, vyjadřovat se k politice spíše obecně, nestranně.

Jak nejlépe komunikovat (osobně, e-mail, telefon atd.)?

Osobní setkání je v jednání s alžírským partnerem zásadní. Pouze minimální procento obchodníků v regionu uspěje bez toho, aby do Alžírska opakovaně přicestovali. Získání víza vyžaduje předložení řady dokumentů a často i zvací dopis. V minulosti se objevily i problémy s udělováním víz, tyto jsou zpravidla odvislé od politického vývoje v zemi a ochoty státních podniků vystavit zvací dopis. K urychlení komunikace doporučujeme používat raději telefon a aplikaci whatsapp než e-mail. Alžírské úřady, ale i obchodníci zcela běžně pro komunikaci využívají fax.

Jak se obléci na pracovní jednání?

Při formálních příležitostech a schůzkách nosí muži i ženy společenský oděv. Tato zásada je dodržována i při obchodních jednáních, zejména jsou-li vedena na vyšší úrovni. Při jednáních v nejteplejších letních měsících je možno sako odložit. Ženy by měly být přiměřeně oblečeny, tzn. sukně pod kolena nebo kalhoty, halenky bez výrazného výstřihu a s rukávy.

Jak by měl vypadat ideální jednací tým (počet členů, věkové a genderové složení týmu, šéf týmu)?

Počet členů jednacího týmu záleží především na velikosti české firmy. Účast vyššího zastoupení společnosti je žádoucí zejména při jednání na ministerstvech. Věk a genderové složení týmu nehrají zásadní roli, nicméně, větší důvěra je zde nakloněna starším mužům.

Je obvyklé obchodního partnera pozvat domů, resp. být pozván domů? Pokud ano, co je při takové návštěvě obvyklé, co čekat?

V regionálním srovnání nejsou Alžířané příliš otevření a pozvání domů pravděpodobně navrhnu až po letitém vztahu nebo u příležitosti oslavy úspěšně zrealizovaného obchodu. V takovém případě je vhodné přinést dárek (květinu, sladkosti, broušené sklo či jiný český suvenýr). Také pravděpodobně nebude vyžadováno zouvání.

Jak pomáhají pro navázání kontaktů v zemi služby ekonomické diplomacie - obchodní mise, veletrhy či jiné nástroje?

Velvyslanectví zajišťuje specializované mise, prezentace a semináře českých firem na velvyslanectví, kde mají možnost osobního setkání s alžírskými protějšky a navázání obchodním kontaktů. Obchodně-ekonomický úsek také asistuje při přípravě účasti na veletrzích, které jsou v zemi velmi oblíbené.

Co byste doporučil podnikatelům, kteří se do Alžírska chystají?

- Sledovat politický vývoj v zemi a často se měnící nařízení upravující zahraniční obchod.
- Dobře zvážit obchodní rizika.
- Spojit se s konzultantskou společností a zvážit založení firmy v regionu.
- Vybavit se dobrou znalostí francouzského jazyka.
- Při komunikaci s úřady a bankovními domy se obrnit trpělivostí.
- Z platebních nástrojů akceptovat pouze neodvolatelný potvrzený akreditiv.

6.9 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)

Žádosti o víza se podávají na Alžírském velvyslanectví v Praze na formulářích a s poplatky publikovanými na internetové adrese www.algerie.cz. Doporučujeme zpravidla podávat žádost i 3 týdny před cestou. Ve výjimečných případech Velvyslanectví ČR v Alžíru může zaslat zvací dopis, a tím podpořit žádost o alžírská víza.

Pokud cílem cesty není Alžír, ale jiné alžírské město s větším letištěm, je při cestě letadlem praktické letět se společností Air Algérie. Při přesedání z mezinárodního letu na vnitrostátní je však zpravidla třeba kufry vyzvednout a na vnitrostátní let znovu podat. Pro cestující autem je nejbližší přístav trajektů do Alžíru v Marseille. Plavba trvá kolem 20 hodin. Hranice mezi Alžírskem a Marokem je uzavřena (od roku 1994). Přepřevovat se do Maroka z Alžírska realisticky lze pouze letecky přímým letem Alžír-Casablanca. Přesuny po Alžírsku lze realizovat samostatně či za asistence vojenské či policejní eskorty,

tu lze vyžádat přes DREC (Direction des relations extérieures et de coopération) alžírského ministerstva obrany. O eskortu je vhodné žádat při cestách na jih země, kde evidujeme reziduální terorismus.

Oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince jsou průběžně indikovány v cestovních doporučeních na internetových stránkách www.mzv.cz v sekci *Cestujeme*.

6.10 Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR

Podmínkou pro zaměstnání je pracovní povolení, které zařizuje zaměstnavatel, a pracovní vízum, o které se žádá na Alžírském velvyslanectví v Praze.

6.11 Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

Podmínkou využití místní zdravotní péče je zaplacení lékařské prohlídky nebo zákroku s tím, že si člověk refundaci potom sám vyřídí s pojišťovnou, u které si cestovní zdravotní pojištění pro Alžírsko zaplatil. V přepočtu jsou ceny prohlídek v řádu stovek Kč, někdy i méně. Totéž platí i pro předepsané léky.

7. Kontakty

Podkapitoly:

- 7.1. Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 7.2. Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)
- 7.3. Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)
- 7.4. Internetové informační zdroje

7.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Ambassade de la République tchèque à Alger

3, Chemin du Ziryab

Alger-Telemly

Poštovní adresa: B. P. 358, Alger-Gare

Telefonní spojení:

sekretariát, recepce: +213 21 230 056

konzulární pohotovost: +213 770 899 090

Fax: +213 21 230 133

Působnost úřadu: Alžírsko a Mali

V Alžírsku je jeden zastupitelský úřad ČR, a to velvyslanectví v Alžíru. Jeho kontaktní údaje jsou uvedeny na internetových stránkách www.mzv.cz/algiers. Aktuality z oblasti obchodu a ekonomiky jsou uvedeny v příslušné záložce. Pro bližší informace je vždy možné kontaktovat:

Dot.ssa Alena Štojdlová

vedoucí obchodně-ekonomického úseku

+ 213 770 800 264

alena_stojdlova@mzv.cz

commerce_algiers@mzv.cz

7.2 Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky

Odbor Blízkého východu (BVA)

Loretánské náměstí 5, 118 00, Praha 1

tel: + 420 224 182 470 / sekretariát ředitele

Aktuální kontaktní údaje jsou uváděny na webu www.mzv.cz v sekci "o ministerstvu" a kapitole "organizační struktura". Pro podporu českých firem je pak příslušný Odbor ekonomické diplomacie.

Teritoriální odbor na MPO ČR: odbor zahraničně-ekonomických politik II

Aktuální kontaktní údaje jsou uváděny na webu www.mpo.cz v sekci "kontakt" a kapitole "organizační struktura ministerstva".

7.3 Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)

Mezinárodní předvolba: + 213

Důležitá telefonní čísla:

- záchranka: 115
- policie: 17 (četnictvo / gendarmerie: 1055)
- požárníci: 14
- tísňové volání: 112

7.4 Internetové informační zdroje**Informační zdroje**

- www.tsa-algerie.com
- www.djazair.com/fr/
- <https://maghrebemergent.info/>
- www.elwatan.com

Úřady

- úřad předsedy vlády s odkazy na weby ministerstev www.premier-ministre.gov.dz/fr
- ústřední celní správa Direction Générale des Douanes www.douane.gov.dz/
- obchodní rejstřík Centre National du Registre de Commerce <https://sidjilcom.cnrc.dz/>
- statistický úřad Office National des Statistiques www.ons.dz
- agentura na podporu investic Agence Nationale de Développement de l'Investissement www.andi.dz
- obchodní a průmyslová komora Chambre Algérienne de Commerce et d'Industrie www.caci.dz

Podnikatelská sdružení

- svaz průmyslu a obchodu Forum des Chefs d'Entreprises www.fce.dz
- svaz podnikatelů Association Générale des Entrepreneurs Algériens www.agea-dz.org

Dopravní podniky

- alžírské aerolinky <https://airalgerie.dz>
- alžírské námořní trajekty Entreprise Nationale de Transport Maritime de Voyageurs <https://algerieferries.dz>
- alžírské železnice Société Nationale de Transports Ferroviaires www.sntf.dz
- MHD www.etusa.dz

Veletrhy a výstavy

- Société Algérienne des Foires et Exportations s odkazy na veletrhy www.safex.dz
- Salon International des Energies Renouvelables www.era.dz